



A Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság dr. Freier József ügyvéd (Helység3/4,) által képviselt felperes (Helység2,) felperesnek dr. Tibold Csaba ügyvéd (Helység3/4,) által képviselt Helység1 (cím1.) alperes ellen közalkalmazotti jogviszony *megszűnése tárgyában* indított perében a Győri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2019. november 14-én kelt 7.M.57/2019/11. sorszám alatti ítéletével szemben a felperes által 12. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán – tárgyaláson kívül – meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 40.000 (negyvenezer) forint másodfokú eljárásban felmerült perköltséget.

A feljegyzett 200.400 (kétszázezer-négyszáz) forint fellebbezési illetéket az állami viseli.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

A tényállás:

[1] A felperest az alperes a 2018. szeptember 17-én kelt kinevezéssel 2018. szeptember 3-tól 2020. március 31-ig, dolgozó 1 közalkalmazott helyettesítése céljából kívánta határozott

időre kinevezni közalkalmazotti jogviszonyba dajka helyettesítő munkakörben. A felperes illetménye a B fizetési osztály 4 fizetési fokozatban bruttó 193.100 forint volt. Dolgozó 1 2019. február 26-án jelezte alperes felé, hogy vissza kíván térni a munkahelyére, a fizetés nélküli szabadságát 2019. március 31-ával kérte megszüntetni. 2019. március 29-én az alperes megállapította, hogy a felek között fennálló közalkalmazotti jogviszony a határozott idő lejártá miatt megszűnik, a közalkalmazotti jogviszony megszűnésének időpontja 2019. március 31. A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Kjt.) 21. § (2) bekezdése alapján dolgozó 1 közalkalmazott tartós távollétének idejére, helyettesítés céljából létrejött határozott idejű közalkalmazotti jogviszony a helyettesítésre okot adó körülmény megszűnése miatt szűnt meg. Dolgozó 1 2019. április 1-től szabadságát töltötte, majd munkába állt. A felperes közalkalmazotti jogviszonya 2018. szeptember 3-tól 2019. március 31-ig állt fenn.

A felperes keresete:

[2] A felperes 2019. április 23-án kereseti kérelmet nyújtott be, amelyben a Kjt. 25. § (1) bekezdés a) pontja, a 25. § (2) bekezdése, a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 82. § (1) és (2) bekezdései, a 127. §-a, a 128. §-a, valamint a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény (a továbbiakban: Ebtv.) 40. §-a és 44. §-a megsértésére és az Mfv.10.171/2017/4. szám alatti eseti döntésben foglaltakra hivatkozott. Álláspontja szerint az alperes a közalkalmazotti jogviszony megszűnését jogellenesen állapította meg, ezért jogkövetkezményként 2.504.400 forint (12 havi távolléti díja) és 45.000 forint perköltsége megfizetését kérte. Hivatkozott arra, hogy habár helyettesítés céljából - dolgozó 1 közalkalmazott keresőképtelensége miatti távolléte idejére - jött létre a közalkalmazotti jogviszonya, a kinevezés azonban tartalmazta azt is, hogy konkrétan 2020. március 31-ig. Miután a határozott idő időtartamát egyértelműen meghatározta az alperes, ezért a jogviszonya nem 2019. március 31-én, hanem 2020. március 31-én szűnik meg.

Az alperes ellenkérelme:

[3] Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte perköltsége megállapítása mellett. Előadta, hogy a jogviszonyt megszüntető tájékoztatás valós és okszerű. A Kjt. határozott időre a jogviszonyt két esetben engedélyezi létrehozni, egyrészt helyettesítés idejére, másrészt meghatározott feladat ellátására. A kinevezési okiratból egyértelműen kitűnt, hogy a felperes jogviszonya dolgozó 1 távollétére, helyettesítésére jött létre. A helyettesített ténylegesen visszatért a munkahelyére. Fogalmilag kizárt, hogy ilyen esetben tovább foglalkoztassák a helyettesítőt. Megjegyezte, hogy nem értelmezhető az olyan határozott idejű kinevezés, amely minden ok nélkül 2020. március 31-ig szól. A helyettesítés oka az elbírálás szempontjából irreleváns. Hivatkozott az EBH2009.1991. és az Mfv.10.205/2014/4. számú eseti döntésekre.

Az elsőfokú bíróság ítélete:

[4] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította, és kötelezte a felperest 80.000 forint alperesi perköltség megfizetésére. Megállapította, hogy a feljegyzett 150.300 forint illetéket az állam viseli. Kifejtette a Kjt. 21. § (1)-(2) bekezdései, az Mt. 192. § (1) bekezdése, a 128. §-a és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 2. § (2) bekezdése, a 263. § (1) bekezdése és a 265. § (1) bekezdése alapján, hogy az alperest terhelte annak bizonyítása, hogy a jogviszonyt megszüntető intézkedése jogszerű volt. Megállapította, hogy a felperes nem vitatottan tudta, hogy helyettesítés céljára jön létre a közalkalmazotti jogviszonya, azt is tudta, hogy kinek a helyettesítése körében. Rögzítette, hogy a kinevezési okiratból a dátum valóban nem tájékoztató jellegű, hanem konkrét, azonban ennek jelentőséget nem tulajdonított, mert a határozott idejű jogviszony létesítésének jogi és ténybeli alapja a helyettesített közalkalmazott távolléte. Indokolása alátámasztására az EBH2009.1991. és az Mfv.10.205/2014/4. számú határozatban kifejtettekre hivatkozott.

A felperes fellebbezése:

[5] A felperes törvényes határidőn belül előterjesztett fellebbezésében a másodfokú bíróság felülvizsgálati jogkörét a Pp. 369. § (3) bekezdés *b)*, *c)* és *d)* pontjaira alapította. Kérte az elsőfokú határozat megváltoztatását és a kereset szerinti marasztalást perköltsége megállapítása mellett. Kérte a tényállás módosítását, kiegészítését, valamint bizonyítási eljárás lefolytatását. Álláspontja szerint a felek között a közalkalmazotti jogviszony a kinevezés értelmében határozott időre jött létre, egyértelműen dátumhoz kötött. A kinevezés egyéb kitélt nem tartalmazott. Az Mt. 7. § (1) bekezdésében és 63. § (1) bekezdés *c)* pontjában megsértésére hivatkozott. Előadta, hogy dolgozó 1 2019. október 23-tól kezdődő, ismételt távollétének idejére nem őt vették vissza helyettesítőként, hanem dolgozó 2-t. Vitatta azt is, hogy dolgozó 1 ténylegesen dolgozott volna, aktív állományba vette volna az alperes, ezért kérte annak alperesi igazolását. Az Mt. 63. § (1) bekezdés *c)* pontjára alapított jogszabálysértés körében tényelőadást nem tett.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme:

[6] Alperes az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte a kereset megalapozatlansága miatt. Perköltségét IM rendelet alapján áfamentesen kérte megállapítani 40.000 forint összegben. Rögzítette, hogy dolgozó 1 tényleges foglalkoztatásának tényét a felperes tanú 1 törvényes képviselő és tanú 2 dajka tanú meghallgatását követően már nem vitatta. Álláspontja szerint a Pp. 373. § (1) és (3) bekezdései alapján új bizonyítékot a felperes nem terjeszthet elő, hiszen azt a jogszabály kizárja. Kifogásolta, hogy a felperes az elsőfokú eljárásban sem az Mt. 7. § (1) bekezdésére, sem az Mt. 63. § (1) bekezdés *c)* pontjára nem hivatkozott. Megjegyezte, hogy az Mt. 63. § (1) bekezdés *c)* pontja nem alkalmazható jelen eljárásban. A Kjt. 21. § (2) bekezdés, 25. § (1) bekezdés *a)* pontja szerint jogszerűen állapította meg az alperes, hogy a felperesi jogviszony a helyettesítés lejárta miatt megszűnt.

[7] **A felperes fellebbezése az alábbiak szerint megalapozatlan.**

[8] A másodfokú bíróság megállapította, hogy az ítélet kötelező hatályon kívül helyezésére okot adó eset, eljárási szabálysértés, valamint anyagi pervezetés nem megfelelosége nem merült fel az elsőfokú eljárás vonatkozásában. A másodfokú bíróság a felülbírálati jogkörét az erre irányuló fellebbezési kérelemre és ellenkérelemre, azok korlátai között gyakorolta a Pp. 369. § (3) bekezdés *b)–d)* pontjaira tekintettel.

[9] A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást a szükséges mértékben feltárta, a bizonyítási eljárást lefolytatta, a bizonyítékokat okszerűen értékelte, a jogi érvelés, az anyagi jogszabályok alkalmazása a jogszabályoknak megfelelő volt.

[10] A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróság azon megállapításával, hogy az eljárásban az alperest terhelte annak bizonyítása, hogy az intézkedése a jogszabályoknak megfelelő. Ebben a körben az elsőfokú bíróság megfelelően értékelte azt, hogy a kinevezés tartalmazta, helyettesítés céljából jött létre, a felperes elismerő nyilatkozatát, amely alapján tudta, hogy a közalkalmazotti jogviszonyba történő kinevezése dolgozó 1 közalkalmazott keresőképtelenség miatti távollét idejére helyettesítés céljából jön létre (11. sorszám alatti jegyzőkönyv 2. oldal 3. bekezdés).

[11] Az is helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a határozott idejű jogviszony létesítésének jogi és ténybeli alapja a helyettesített közalkalmazott távolléte, így az esetlegesen a kinevezésben meghatározott időpont jelentőséggel nem bírhat. A Kjt. 21. § (1) és (2) bekezdései mondják ki azt, hogy a közalkalmazotti jogviszony határozott időre kizárólag helyettesítés céljából, vagy meghatározott munka elvégzésére, feladat ellátására létesíthető (ha törvény eltérően nem rendelkezik). Az elsőfokú bíróság megalapozottan hivatkozott a bírósági gyakorlatra, melynek alapján azt kell vizsgálni, hogy a határozott időre történő helyettesítés igazodott-e a helyettesített személy távollétéhez.

[12] Kifejti a másodfokú bíróság, hogy a töretlen bírói gyakorlat értelmében a határozott idejű jogviszony időtartama, illetve annak meghatározása eltérő lehet. A határozott idejű munkaviszony tartalmát naptárilag vagy más alkalmas módon kell meghatározni, pontos dátum megjelölését is lehet rögzíteni a közalkalmazotti jogviszonyban is alkalmazandó Mt. 192. § (1) bekezdésének megfelelően. Figyelemmel arra, hogy a határozott idejű kinevezés célja és időtartama nem azonos, nem tekinthető jogszabálysértésnek, ha a lejáratí idő nem esik egybe a helyettesített személy távollétének idejével. Továbbá a Kjt. 21. § (2) bekezdésének rendelkezéséből nem következik, hogy csak a helyettesített személy távollétének teljes tartamára lehet határozott idejű jogviszonyt létesíteni. A törvényi szabályozás nem zárja ki, hogy a távollevő helyettesítését több határozott idejű jogviszonnyal, több helyettesítő személy alkalmazásával biztosítsa a munkáltató. A jogszabályból nem vezethető le az a felperesi állítást, hogy a helyettesített személy távollétének lejártát követően, a kinevezésben szereplő azt meghaladó időszakban foglalkoztatni kell a helyettesítőt.

Mindezek alapján egyértelmű az a törvényalkotói szándék, hogy a helyettesített távollétének megszűnését követően a helyettesítő abban az esetben is, ha a kinevezésben naptárilag meghatározott későbbi időpont szerepel, a jogviszony megszűnjön. A határozott idővel létrejött jogviszonyt és a helyettesítés céljából határozott időre létrejött jogviszonyt el kell választani egymástól arra figyelemmel, hogy a határozott idejű jogviszony megszűnésének időpontját meghatározott időponthoz kell kötni, míg a helyettesítésre létrejött jogviszony a távollevő helyettesítéséhez kötött, speciális határozott idejű jogviszony. A kinevezési okiratban megjelölt helyettesítési cél megszűnése esetén a munkáltató helyettesítő közalkalmazotti jogviszony fenntartási joga megszűnik (EBH2001.476., BH2018.91., BH2020.50.).

[13] A felperes a fellebbezésében az Mt. 7. § (1) bekezdésére és a 63. § (1) bekezdés *c)* pontjára hivatkozott. A Pp. 7. § (1) bekezdés *12. pont b)* alpontja kimondja, hogy keresetváltoztatásnak minősül, ha a fél a keresetével összefüggésben előadott korábbi jogállításhoz, illetve jogi érveléséhez képest eltérő vagy további érvényesíteni kívánt jogot állít, illetve jogi érvelésre hivatkozik. A Pp. 185. §-a határozza meg a perfelvétel során történő keresetváltoztatást és feltételeit, míg a Pp. 215. §-a az érdemi tárgyalási szakban történő keresetváltoztatást és feltételeit. Az osztott perszerkezetből következik, hogy a perfelvétel lezárását követően, másodfokú eljárásban főszabály szerint kizárt a keresetváltoztatás, mert a Pp. 215. § (1) bekezdése kimondja, hogy keresetváltoztatásra az elsőfokú ítélet meghozatalát megelőző tárgyalás berekesztéséig van lehetőség a jogszabályban meghatározott feltételek fennállta esetén. A Pp. 373. § (1) bekezdése értelmében a fellebbezésben és a másodfokú eljárásban a (2)-(5) bekezdésekben foglalt kivételekkel a keresetet megváltoztatni nem lehet.

[14] A felperes új bizonyítási indítványt terjesztett elő: dolgozó 1 tényleges foglalkoztatása körében indítványozta az alperes felhívását annak igazolására, hogy a NAV-hoz bejelentette. A Pp. 373.§ (3) bekezdésében meghatározott jogszabályi feltételek azonban nem álltak fenn.

[15] A másodfokú bíróság a fellebbezést a Pp. 376. §-a alapján tárgyaláson kívül bírálta el és az elsőfokú ítéletet a Pp. 383. § (1) bekezdése és a (2) bekezdés első fordulata alapján helybenhagyta.

[16] Az eredménytelenül fellebbező felperes a Pp. 383. § (5) bekezdése, a 81. § (5) bekezdése, a 82. § (1)-(3) bekezdései, a 83. § (1) bekezdése, és a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. §-a alapján kötelezte az alperes ügyvédi munkadíjból álló perköltség áfamentes viselésére. A Pp. 383. § (6) bekezdése, a 101. § (1) bekezdése és a 102. § (1) bekezdése értelmében rendelkezett az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 39. § (1) bekezdés második fordulata, a 46. § (1) bekezdése alapján megállapított összegű feljegyzett fellebbezési illeték állam általi viseléséről arra figyelemmel, hogy a pervesztes felperes a munkavállalói költségkedvezmény megállapításáról és érvényesítésének szabályairól szóló 73/2009. (XII. 22.) IRM rendelet

alapján és a Pp. 525. § (1) és (3) bekezdései szerint munkavállalói költségkedvezményre jogosult.

[17] Az ítélet elleni jogorvoslati lehetőséget a Pp. 365. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezések hiánya zárja ki.

Győr, 2020. szeptember 8.

Dr. Bartus Erika sk.
sk.

a tanács elnöke

Dr. Bors Szilvia sk.

előadó bíró

Dr. Ferenczy Tamás

bíró